ΤΑ ΑΓΙΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ

Η ΕΥΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΙΟΡΔΑΝΟΥ

Γνωρίζομεν ἡμεῖς ἐφ' ὅσον εἴμεθα Χριστιανοί, τί συνέβη μὲ τὸν Ἰορδάνην. Γνωρίζομεν τὸ ἐξωτερικόν, τὸ ἐπιφανειακόν, τὸ φαινόμενον.
Καί τοῦτο εἶναι ἡ βάπτισις τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος μας εἰς τὸν ἱερὸν Ποταμὸν ἀπὸ τὸν Ἰωάννην.

Τὸ γνωρίζομεν, διότι τὸ πιστεύομεν. Διότι ὅ,τι γράφει τὸ ἱερὸν μας Εὐαγγέλιον εἶναι δι' ἡμᾶς γεγονὸς ἱστορικόν, εἶναι ἀλήθεια ὑπὲρ βεβαία, ἀπτή, χειροπιαστή, ἀλήθεια καὶ βεβαίωσις.

Αὐτὸ τὸ φαινόμενον. Καὶ «ἐπιγειον το φαινομενον, αλλα υπερ τους ουρανους το νοουμενον» ὑπως ψαλλει και της Εκκλησιας ο ιερος υμνωδος. Και το φαινομενον το εσωτερικον, το κρυπτομενον, το νοουμενον που εἶναι «ὑπερ τους ουρανους» καὶ δὲν ὑποπίπτει εἰς τὴν ἀντίληψιν τοῦ ἀνθρώπου, ποῖον εἶναι αὐτό; Εἶναι τὸ μυστήριον τοῦ Ἰορδάνου. Εἶναι ἡ βαθεῖα, ἡ βαθυτάτη καὶ ἄμετρος συγκατάβασις τοῦ Κυρίου καὶ εἰς τὸν Ἰορδάνην, ὅπως καὶ εἰς τὸ Σπήλαιον τῆς Βηθλεέμ.
Εἶναι ἡ ἀνέκφραστος ταπεινωσις καὶ σμίκρυνσις τοῦ ἀπείρου Θεοῦ, ποὺ ἐδέχθη, ὥστε σὰν κοινὸς θνητὸς καὶ ἁμαρτωλὸς ἄνθρωπος ὑπὸ δοῦλου ἀνθρώπου νὰ βαπτισθῆ εἰς τὸν αὐτὸν ποταμόν, ὅπως καί οἱ κοινοὶ θνητοί. Εἶναι ἐκεῖνο ποὺ κρύπτεται εἰς τὸ βάπτισμα καὶ ἡ υἱοθεσία τοῦ ἐκπεσόντος ἀπὸ τὴν ἀγάπην καί τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἀνθρώπου. Εἶναι ἡ «διὰ λουτροῦ (τοῦ βαπτίσματος) σωτηρία δι' ὕδατος τὸ Πνεῦμα διὰ καταδύσεως ἡ πρὸς Θεὸν ἡμῶν ἄνοδος» καθὼς ψάλλει ἡ Ἐκκλησία. Αὐτὴ ἤρχισε μὲ τὴν Γέννησιν ἐβεβαιώθη μὲ τὴν Βάπτισιν, ἐτελειώθη μὲ τὴν Σταύρωσιν καὶ ἐπεσφραγίσθη μὲ τὴν Ἀνάστασιν καὶ τὴν Ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ἀνελκύσαντος καὶ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν ὅλην εἰς τὰ ἄνω καί ἀποκαταστήσαντος τὸν ἄνθρωπον κατὰ χάριν υἱὸν Θεοῦ πλέον εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ μαζὶ μὲ τὴν ἰδικήν του ἐπάνοδον εἰς τὸν Οὐρανόν. Αὐτὸ δὲν τὸ γνωρίζομεν διότι εἶναι ἀδύνατον νὰ τὸ γνωρίσωμεν. Τοῦτο τὸ πιστεύομεν χωρίς νὰ τὸ ἐρευνῶμεν. Τὸ πιστεύομεν καὶ θαυμάζομεν τὴν θεία ἀγάπην, προσκυνοῦμεν τὴν ἄμετρον συγκατάβασιν καὶ δοξολογοῦμεν τὸν σαρκωθέντα καὶ ἐν Ἰορδάνῃ βαπτισθέντα Σωτῆρα μας.

ΣΥΓΚΑΤΑΒΑΣΙΣ — ΥΙΟΘΕΣΙΑ. Αὐτὰ εἶναι τὰ δύο στοιχεῖα τοῦ μυστηρίου τοῦ Ἰορδάνου. Ἡ συγκατάβασις εἶναι τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ βάπτισίς του ὁ τύπος τοῦ ἰδικοῦ μας βαπτίσματος, ἀφοῦ ἐκεῖνος βαπτίζεται «ἵνα πληρώσῃ πᾶσαν δικαιοσύνην» ὅπως εἶπεν εἰς τὸν βαπτιστὴν Ἰωάννην. Ἀλλ' ἡ συγκατάβασις αὐτὴ τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ ἰδική μας υἱοθεσία. Ναί, τὸ βάπτισμα εἶναι διὰ τοὺς ἀνθρώπους, διὰ τοὺς ἁμαρτωλοὺς καὶ ἐνόχους ἀνθρώπους, διὰ τοὺς καταδίκους τοῦ ἅδου. Τὸ βάπτισμα εἶναι «καθάρσιον», «λουτρὸν παλιγγενεσίας», «υἱοθεσίας χάρισμα», «ἁγιασμοῦ δῶρον», «ἁμαρτημάτων λυτήριον», «νοσημάτων ἀλεξιτήριον», «δαίμονιν ὀλέθριον». Ἀλλ' ἀπὸ ὅλα αὐτά, οὐδενὸς εἶχεν ἀνάγκην ὁ Χριστὸς «ὁ πάσης ἐπέκεινα καθαρότητος». Ὅλα αὐτὰ εἶναι διὰ τὸν ἄνθρωπον. Ὁ ἄνθρωπος εἶχεν ἀνάγκην νὰ βαπτισθῆ διὰ νὰ καθαρισθῆ ἀπὸ τὴν ρυπαρότητα καὶ δυσωδίαν τῆς ἁμαρτίας, νὰ ἀναστηθῆ, νὰ ἀναγεννηθῆ, νὰ ἐνδυθῆ ἔνδυμα ἀφθαρσίας. Ὁ ἁμαρτωλὸς ἄνθρωπος ποὺ ἦτο ἔκπτωτος τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ.

Ὁ ἁμαρτωλὸς νὰ βαπτισθῆ διὰ νὰ σωθῆ. Βαπτίζεται ὅμως ὁ Ἀναμάρτητος. Βαπτίζεται ὁ Χριστὸς διὰ νὰ δώσῃ τὸν τύπον τοῦ βαπτίσματος, νὰ καθιερώσῃ τὸ μυστήριον, νὰ ἀνοίξῃ τὸν δρόμον πρὸς τὸ βάπτισμα, νὰ παρουσιάσῃ τὸν ἑαυτόν του καὶ εἰς τοῦτο ὑπογραμμὸν εἰς τὸν ἄνθρωπον τὸν ἁμαρτωλὸν νὰ προσφέρῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον τὴν υἱοθεσίαν.

Χωρὶς τὸ βάπτισμα, τὸ βάπτισμα τὸ χριστιανικόν, μέ τὰς τρεῖς καταδύσεις καὶ ἀναδύσεις τοῦ βαπτιζομένου εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καί τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, δὲν ὑπάρχει σωτηρία, δὲν ἐξασφαλίζεται υἱοθεσία, οὔτε βασιλείας οὐρανῶν κληρονομία.

Ἀλλ' ἡμεῖς, χάριτι Θεοῦ καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ οὐρανίου Πατρός μας, εἴμεθα βαπτισμένοι. Καί ἔχομεν ἔτσι υἱοσεσίαν. Δέν εἴμεθα πλέον ἡμεῖς «τέκνα φύσει ὀργῆς» καί κατάρας τέκνα, ἀλλὰ τέκνα τῆς εὐδοκίας τοῦ Πατρὸς τέκνα Θεοῦ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κατὰ φύσιν υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, τέκνα καὶ κληρονόμοι τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Εὐλογητὸς ὁ Θεός. Καὶ εὐλογημένον τὸ ὑπερύμνητον ὄνομα τοῦ Σωτῆρος μας Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος συγκαταβαίνων ἐταπεινώθη καὶ ταπεινούμενος ἐσαρκώθη, καὶ σαρκωθεὶς ἐγεννήθη ἐν τῷ σπηλαίῳ καὶ ἐβαπτίσθη ἐν τῷ Ἰορδάνῃ καὶ ὑψώθη εἰς τὸν Σταυρόν, διὰ νὰ μᾶς ὑψώσῃ ἐκ τῆς γῆς πρὸς τὸν οὐρανόν, ἐκ τῆς φθορᾶς εἰς τὴν ἀφθαρσίαν, ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν, τὴν ἐλευθερίαν καί τὴν δόξαν τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ Εὐλογημένον καὶ δοξασμένον τὸ ἅγιον καὶ ὑπεράγιον ὄνομά του.

ΠΩΣ ΕΠΕΚΡΑΤΗΣΕ ΤΟ ΕΘΙΜΟΝ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΤΑΣ

Τὸ ἔθιμον τῆς Βασιλόπιττας ἤρχισεν εἰς τὴν Καισάρειαν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Μ. Βασιλείου ἀπὸ τὸ ἑξῆς γεγονός:

Τὴν ἐπαρχίαν τῆς Καισαρείας ἐκυβερνοῦσε ἕνας ἀντὶ χριστος σατράπης. Ὁ σατράπης αὐτὸς, κατὰ χρονικὰ διαστήματα ἐξεστράτευε μὲ ἄγρια στίφη εἰς πόλεις καὶ χωρία καὶ ἐφόνευεν χριστιανούς, ἐδίαζεν γυναῖκας καὶ ἀπεγύμνωνεν σπίτια.

Κάποτε ὁ Μέγας Βασίλειος, εἰδοποιήθηκε ἀπὸ ἕνα χριστιανόν, ὅτι ὁ τύραννος αὐτὸς σκέπτεται νὰ ἐπιτεθῆ κατὰ τῆς Καισαρείας.

Τότε ὁ Μέγας Βασίλειος ἐκάλεσε τὸν λαὸν του καὶ τοῦ εἶπεν ὅτι διὰ νὰ γλυτώσουν ἀπὸ τὸν τύραννον θὰ πρέπει νὰ τοῦ παραδώσουν ὅλαι αἱ οἰκογένειαι, ὅ,τι πολύτιμον ἔχουν.

Πράγματι, οἱ χριστιανοί τῆς πόλεως ὑπήκουσαν καὶ παρέδωσαν εἰς τὸν Μ. Βασίλειον ὅλα των τὰ χρυσαφικὰ δηλαδὴ τὰ βραχιόλια, τὰ δακτυλίδια, τὰ σκουλαρίκια καὶ κάθε των πολύτιμον ἀντικείμενον.

Ὅλα αὐτὰ κατ' ἐντολὴν τοῦ Ἁγίου, οἱ ἱερεῖς τὰ ἔβαλαν σὲ ἕνα κιβώτιον, χωρίς νὰ κρατήσουν κατάλογον σὲ ποῖον ἀνήκει τὸ κάθε εἶδος. Μετὰ ἀπὸ 2—3 ἡμέρες ἔφθασε καί ὁ τύραννος μὲ τοὺς ἀγρίους στρατιώτας του.

Ὁ φωτισμένος ἀπὸ τὸν Θεὸν ἐπίσκοπος τῆς Καισαρείας Βασίλειος, ὑπεδέχθη τὸν σατράπην μὲ τοὺς ἱερεῖς του καὶ τοὺς διακόνους εἰς τὴν εἴσοδον τῆς πόλεως καὶ πόλεως καὶ παρεκάλεσεν αὐτὸν νὰ μὴν προβῆ εἰς ἐγκληματικὰς ἐνεργείας πρὶν γευματίσουν, πρᾶγμα ποὺ ὁ τύραννος ἐδέχθη.

Ἀμέσως ὁ Μέγας Βασίλειος τοὺς ὡδήγησεν εἰς τὸ Μέγαρον τῆς Μητροπόλεως του καί τούς παρέθεσεν μεσημβρινὸν φαγητὸν ἀπὸ ὡραῖα καὶ νόστιμα φαγητά, καὶ ἐκλεκτὰ κρασιά. Ὁ σατράπης καὶ ἡ συνοδεία του ἔφαγαν μὲ λαιμαργία. Σέ μίαν στιγμὴν ὁ Ἅγιος παρουσιάζει ὅλα τὰ χρυσαφικὰ εἰς τὸν τύραννον καί τὸν παρακαλεῖ νὰ μὴν προβῆ σὲ καμμίαν ἐγκληματικὴν πρᾶξιν ἢ λεηλασίαν, διότι ὁ λαὸς δὲν ἔχει τίποτε ἄλλο καλύτερον.

Ἡ θεία δύναμις ἐμαλάκυνε τὴν καρδίαν τοῦ σατράπου καὶ ἀφοῦ εὐχαρίστησε τὸν Ἅγιον ἔφυγε χωρίς νὰ πάρῃ τίποτε ἀπὸ τὴν Μητρόπολιν καὶ χωρίς νὰ πειράξῃ κανένα.

Μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τοῦ τυράννου ἔπρεπε νὰ παραδοθοῦν εἰς τὸν κόσμον τὰ χρυσαφικὰ. Τοῦτο ὅμως ἦτο ἀδύνατον, διότι δὲν ὑπῆρχε κατάλογος σὲ ποῖον ἀνήκει τὸ καθένα.

Τότε ὁ Μέγας Βασίλειος συνέλαβε μίαν ὡραίαν ἰδέαν. Παρεκάλεσεν ὅλους τούς φουρναράδες νὰ ζυμώσουν τόσα μικρὰ καρβελάκια ὅσοι εἶναι οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως. Μέσα σὲ κάθε καρβελάκι ἔβαλαν ἀπὸ ἕνα κόσμημα.

Ὅταν παρέδωσε τὰ καρβελάκια εἰς τὸν λαόν, τούς εἶπεν ὁ Ἅγιος νὰ τὰ κόψουν εἰς τὸ σπίτι των τόσα κομματάκια, ὅσα εἶναι τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας των. Τοῦτο καί ἐγένετο καὶ ἐχάρησαν ὅλοι, ἰδιαιτέρως ἐκεῖνος ποὺ εὕρισκε τὸ χρυσοῦν νόμισμα.

Συμπτωματικῶς δὲ τὸ γεγονὸς αὐτὸ ἔλαβε χώραν τὴν παραμονὴν τοῦ ἔτους ἐκείνου περὶ τὰ τέλη τοῦ τετάρτου μ.Χ. αἰῶνος.

Τοὺς ἄρτους αὐτοὺς, οἱ κάτοικοι πρὸς ἔκφρασιν τῆς εὐγνωμοσύνης των πρὸς τὸν Μεγαν Βασίλειον, ὅστις τοὺς ἔσωσεν τὴν ζωήν, τὴν ὠνόμασαν Βασιλόπιττα.

Τὸ γεγονὸς αὐτὸ τόσον πολὺ ἄρεσε εἰς τούς κατοίκους τῆς Καισαρείας, ὥστε ἑκάστην πρώτην ἡμέραν τοῦ νέου ἔτους ἔκοβαν τὴν Βασιλόπιττα, μέσα εἰς τὴν ὁποίαν ἔβαζαν ἕνα χρυσοῦν νόμισμα.

Τὸ ἔθιμον αὐτὸ διεδόθη εἰς ὅλους τούς χριστιανοὺς καὶ διατηρεῖται μέχρι σήμερον. Καί συμβολίζει τὴν ἀγάπην, τὴν ἀλληλεγγύην καί τὴν ἑνότητα πού πρέπει νὰ ἔχουν οἱ καλοὶ χριστιανοὶ μεταξύ των.

ΤΑΠΕΤΣΑΡΙΑΙ ΤΟΙΧΟΥ
Παρελήφθησαν νεώτερα σχέδια πλενθμενα — ἀνεξίτηλα
«Β. ΜΑΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ» Α.Ε.
ΠΑΤΡΑΙ
Πώλησις Λιανική — Χονδρική

ΙΔΑΝΙΚΑ ΕΠΙΠΛΑ
ΓΙΑ ΙΔΑΝΙΚΟ ΣΠΙΤΙ
ΕΠΙΠΛΟΠΟΙΕΙΑ ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΥ
ΒΟΤΣΗ 42

Ὑποδήματα μόδας
ΟΣΚΑΡ
ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ Ο.Ε.
ΜΑΙΖΩΝΟΣ 115 ΤΗΛ. 275 — 480

ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ

Ὁ Ἅγιος Βασίλειος σέ ὅλον τὸν Κόσμο

Ἕνας χρόνος ἔφυγε. ἕνας χρόνος ἦρθε!!

Στὴ μικρὴ καὶ σύντομη συνάντηση τοῦ παλιοῦ καί τοῦ Νέου ἔτους, κάπου στὸ σταυροδρόμι τῶν τελευταίων ὡρῶν τῆς 31 Δεκεμβρη καὶ τῆς 1 Γενάρη, τὰ παιδιὰ ὅλου τοῦ κόσμου, ἀδημονοῦν, ὀνειρεύονται, καρδιοχτυποῦν.. Σὲ λίγο τὸ ξέρουν αὐτὸ πολὺ καλὰ πιστὸς στὸ ραντεβοῦ του, ντυμένος μὲ τὸ κόκκινο χοντρὸ πανωφόρι του καί τὸ σκουφί του. τὶς γυαλιστερὲς μαῦρες μπότες του καὶ τὰ κατασπρα μακρυὰ γένεια του, θὰ φανῆ ὁ Ἅη Βασίλης.

Ὁ Ἅη Βασίλης τῶν αἰώνων ἔρχεται. Πότε πάνω στὸ ἔλκυθρό του ποὺ τὸ σέρναν δυὸ σερνικὰ ἐλάφια, καὶ πότε καταχνιασμένος καὶ κατὰ κοπος ὁδοιπόρος ἀπ' τὴ μακρινὴ Καισαρεία. Ὅμως εἴτε ἔτσι, εἴτε ἀλλιῶς, ὁ καλόκαρδος Ἅγιος φέρνει τοὺς ὤμους του πάντα ἕνα τεράστιο σακούλι μὲ δῶρα: Δῶρα γιὰ τὸ Νεγράκι, τὸ Κινεζάκι, τὸ κάθε παιδί τοῦ κόσμου της γης. Δωρα λογής—λογής, ἀναλογα μὲ τὶς ἐπιθυμίες καὶ τὶς μυστικες αἰτήσεις μικρῶν καὶ μεγαλων, ποὺ πιστευουν στον ερχομο του. Ξεπεζευει στο προαυλιο καθε σπιτιου κι' ὕστερα ἀλαφρος σαν πάχνη μπαινει στα δωμάτια, ἀφήνοντας κάτι γιὰ ὅλους.

Ἔτσι τὸν θέλει ὁ μύθος, ἔτσι μᾶς τὸν ἔδωσε ἡ παραδοση κι' ἔτσι ἀκριβως τὸν ἀγαπήσαμε καὶ τον γνωρισα με..

Ἀπὸ γενιὰ σὲ γενιὰ, καὶ συγκεκριμένα ἀπὸ τὴ στιγμὴ πού τὸ γαλάζιο βλέμμα τοῦ Χριστοῦ, σκόρπισε στὴν Οἰκουμένη τὰ δῶρα τῆς Εἰρήνης καὶ τῆς Ἀγάπης, ἄρχισε καί ἡ ἀποστολὴ τοῦ πρᾶου καὶ σοφοῦ Ἅη Βασίλη. Ἀ κούραστος στὴν προσφορὰ του ἀφεῖδωλος καὶ μεγαλοπρεπὴς ἁπλώνει τὰ χέρια του ὡς τὴν ψυχὴ μας, μᾶς καλημερίζει καί μας ὑπόσχεται ἕνα καλλίτερο αὔριο. Ποτὲ δὲν «χαλάει χατήρι» κι' εἶναι ὁ αἴσιος ὁδοξος προάγγελος τῆς Ἀρχιχρονιᾶς. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ξεχνιέται ἡ πικρὴ πραγματικότητα — ὅτι δηλαδὴ λιγοστεύουν οἱ μέρες μας κατὰ ἕνα χρόνο —καὶ δίνεται ὁλὰ κερη ἡ σκέψη μας στὶς ἐλπίδες καὶ τίς προοπτικὲς τοῦ μέλλοντος.

Ὅμως κάθε τόπος καὶ κάθε λαὸς ἔχει τὰ δικὰ του ἔθιμα καὶ τίς δικές του ἀντιλήψεις καὶ ἐκδηλώσεις πάνω στὸ συμβολικὸ πρόσωπο τοῦ Ἅη Βασίλη. Οἱ Ἰταλοὶ π.χ. πιστεύουν σὲ δυὸ ἐκδοχές:
Ἡ μιὰ εἶναι ὅτι κατεβαίνει ἀπὸ τὴν καμινάδα ὁ Ἰησοῦς καὶ βάζει τὰ δῶρα στὰ παπούτσια ποὺ ἀφήνουν ἐπίτηδες δίπλα στὸ τζάκι, καὶ ἡ ἄλλη ὅτι τὰ μοιράζει μιὰ ἀσχημη ζαρωμένη μάγισσα μὲ γαμψὴ μύτη καὶ σουβλερὸ σαγόνι. Στὸ ἕνα της χέρι κρατάει μιὰ σκοῦπα μὲ ψηλὸ ξύλινο χερούλι γιὰ νὰ στηρίζη τὸ κυρτωμένο κορμί της καί στὸ ἄλλο της σέρνει ἕνα καλάθι γιομάτο δῶρα, καὶ ζαχαρωτά. Δέν εἶναι κακιὰ λοιπὸν αὐτὴ ἡ μάγισσα ποὺ τὴ φωνάζουν «Μπεφάνα» δηλαδὴ Ἐπιφάνεια (Θεοφάνεια στὴν ἑλληνική) καὶ ποὺ ἔρχεται κάθε 6 Γενάρη γιὰ νὰ γιομίση χαρὰ τὰ Ἰταλόπουλα..

Ἡ Ἱσπανία καὶ ἡ Λατινική Ἀμερική, σκηνοθετοῦν γιο το μοιρασμα των δωρων μια καινουργια Φάτνη σάν καί κείνη της Βηθλεέμ. Μέσα στο πιὸ φτωχὸ σπίτι τῆς ὁποιας πολης τους γίνεται τὸ στήσιμο τοῦ ἱεροῦ σκηνικοῦ τῆς Θείας Γεννήσεως. Ἐπειτα ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ψάχνουν ἀπὸ γειτονιὰ σὲ γειτονιὰ νὰ βροῦν τὸν Ἰησοῦ γιὰ νὰ τὸν προσκυνήσουν καί νὰ πάρου ἀπὸ κεῖ ἕνα παιχνίδι ἢ ὁ,τιδήποτε ἄλλο.. Ἐπίσης ντύνουν καί τρεῖς Μάγους, ποὺ κι' αὐτοὶ σὰν τὸν Ἅη Βασίλη μας ξεχύνται στοὺς δρόμους νὰ προσφέρουν λιχουδιὲς καί ἄλλα ὄμορφα πράγματα

Στὴ Βόρεια καὶ Κεντρικὴ Εὐρώπη τὰ καθήκοντα τοῦ ἐθίμου τῶν δώρων τὰχουν ἀναλάβει ὁ Ἅγιος Νικόλαος καὶ ἡ Ἁγία Λουκία. Ἴσως γιατὶ θεωροῦνται οἱ πλησιέστεροι συγγενεῖς τοῦ Ἅη Βασίλη, ἀφοῦ γιορτάζουν τὸ μῆνα τῶν Χριστουγέννων.
Στὴν Ὁλλανδία ὁ Σὰν —Νικολὰ τὸ βράδυ τῆς παραμονῆς κοῦβει ὅ,τι ἔχει φέρει γιὰ τὴν κάθε οἰκογένεια στὰ παπούτσια τους καὶ τὴν ἑπομένη μέρα παρουσιάζεται ντυμένος μὲ δεσποτικὴ φορεσιὰ καὶ μὲ παρέα του ἕναν ὑπηρέτη πάει σ' ὅλα τὰ σπίτια γιὰ νὰ μάθη.. ἀπὸ τοὺς γονεῖς ποιὰ παιδιὰ εἶναι φρόνιμα καὶ ποιὰ ὄχι. Κάποτε —κάποτε μάλιστα δὲ διστάζει νὰ δώση καὶ μερικὲς ... ξυλιὲς στοὺς μικροὺς ἀτακτους φίλους του!!

Ἡ χώρα τῶν Τσάρων, ἡ χιονισμένη Ρωσία, Πρωτοχρονιάτικο εἴδωλό της ἔχει τὴ φτωχὴ χωριάτισσα ποὺ τὴ λένε «Μπομπούσκα». Ἡ παράδοση ἔχει φορτώση τὴ «Μπομπούσκα» μ' ἕνα μεγάλο ἁμάρτημα ποὺ στηρίζεται στὴν ἄρνηση τῆς κακῆς αὐτῆς γυναίκας νὰ βοηθήση τὸν Ἰωσήφ, τὴν Παρθένα καὶ τὸ νεογέννητο νὰ σωθοῦν ἀπὸ τὴν ὀργὴ καὶ τὴ μανία τοῦ Ἡρώδη! Ἀπὸ τότε, γιὰ νὰ ἐξιλεωθῆ μοιράζει στοὺς αἰῶνες τούς ἅπαντας τὰ δῶρα στὰ παιδιὰ τῆς πατρίδας της. ὁδιοσμαρτύρηταο.

Ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες τὸν Ἅγιό μας τὸν ξέρουμε σὰν τὸν Βασίλειο τὸν «Μεγάλο Ἱεράρχη» πού ἔδωσε ὅλα του τὰ ἐπίγεια ὑπάρχοντα γιὰ νὰ βοηθήση τούς φτωχοὺς καὶ ἀδύνατους συνανθρώπους του.

Ἔτσι ἀκριβῶς τὸν γνωρίζουν καὶ τὸν πιστεύουν οἱ Ἀγγλοσάξωνες καί οἱ Γερμανοὶ ποὺ τὸν φωνάζουν «Σάντα Κλάους» καί οἱ Γάλλοι ποὺ τὸν λένε «Σαὶν Νικολὰ» ἢ «Πὲρ Νοὲλ». Ὅπως ὅμως κι' ἂν Τὸν ὀνομάζουν, ὁ Ἅγιος ποὺρχεται κάθε Χειμῶνα μὲ τὸ φιλικὸ χαμόγελο εἶναι σὰν ἔννοια καὶ σὰν πίστη ὁ ἴδιος. Εἶναι Ἐκεῖνος πού κάθε ψυχὴ νοιώθει δικόν της καὶ αἰσθάνεται τόσο ἔμπιστὸ της πού ἔχει τὴν πρόθεση νὰ ριχτῆ πάνω στὸ πλατὺ γέρικο στῆθος του καὶ νὰ κλάψη, νὰ ἐξομολογηθῆ, νὰ λυτρωθῆ ἀπὸ ἕνα βάρος. Εἶναι Ἐκεῖνος ποὺ ἡ αἴγλη Του κρύβεται μέσα στὴ βαθυστόχαστη ἀδολη ματιὰ του, στὴν καλωσύνη καὶ στὴν αὐτοπάρνηση νὰ μὴν κρατᾶη ποτὲ γιὰ τὸν ἑαυτό Του οὔτε ἕνα δῶρο..

Σύμβολο ἀνέπαφο ἀπ' τὸ πολιτισμοῦ τίς ρεαλιστικὲς δονήσεις. Μιὰ φιγούρα ἀναλλοίωτη ποὺ ἡ διαιώνισή της εἶναι ἀπώτατη ἀνάγκη.

Κι' εἶναι φυσικὸ γιὰ τὴ διάσωση τῆς Πρωτοχρονιάτικης αὐτῆς ὀμορφιᾶς νὰ φροντίσουν οἱ ἄνθρωποι μὲ χίλιους τρόπους. Δέν εἶναι μ'ἕνα λόγο, εὔκολο πρᾶγμα ἡ ἐνσάρκωση τοῦ Ἅη Βασίλη. Γιὰ κάτι τέτοιο πρέπει νὰ ὑπάρχουν πολλὲς προϋποθέσεις.
Ἐκεῖνος ποὺ θὰ ὑποδυθῆ τὴν ἁγία Μορφή, θὰ χρειασθῆ νὰ εἶναι 60—75 χρόνων, νὰ διαθέτη βαθειὰ καὶ ἐπιβλητικὴ φωνή, νὰ λατρεύη τὰ παιδιὰ καί νὰ εἶναι ψηλὸς καὶ παχουλός.

Γιὰ τὸ σωστὸ πλησίασμα τὴ σαφὴ γνωριμία τῶν παιδιῶν μὲ τὸ Ἰνδαλμὰ τους βοηθήσε θετικὰ μὲ τὴν πρωτότυπη Σχολή του στὸ Ἄλμπι ἀν τῆς Νέας Ὑόρκης, ὅπου φοιτοῦν καὶ ἀποφοιτοῦν μὲ δίπλωμα, δικτάτορες Ἅη Βασίληδες. Ἡ Σχολὴ μάλιστα εἶναι τόση διάσημη γιὰ τὸ ὑπέροχα .. ἀποτελέσματά της, ποὺ πολλοί καταστημα τάρχες ἰσχυρίζονται: «Ἂν δὲ βρῆς Ἅη—Βασίλη σπου δασμένο στὸ Χάουαρντ, δὲ θὰ δῆς.. γιορτὲς στὸ μαγαζί σου».

Καὶ στ' ἀλήθεια δὲν εἶναι παράδοξο ποὺ στὸ «Σάντα Κλάους Πάρκ» τῆς Ἰνδιάνα, ἔχουν στήσει ἕνα τεράστιο ἄγαλμα 40 τόννων, δῶρους μὲ τὸν Ἅη— Βασίλη. Δὲν ἔπρεπε τάχα νὰ πάρη κι' Ἐκεῖνος ἕνα δωράκι ἀπ' τούς ἀνθρώπους;

ΕΣΩΡΡΟΥΧΑ
Ἀνδρικὰ
Παιδικὰ
mimoza

Η ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ ΓΙΟΡΤΑΖΕΤΑΙ ΠΑΝΤΟΥ ΤΗΝ ΙΔΙΑ ΜΕΡΑ

Ὄχι. Ἡ Πρωτοχρονιὰ δὲν γιορτάζεται παντοῦ μὲ τὸν ἴδιο τρόπο καί τὴν ἴδια μέρα. Παραδείγματος χάριν οἱ ἀρχαῖοι Πέρσες, οἱ Ἀζτέκοι, οἱ Ἴνκας, καί οἱ πρῶτοι Ρωμαῖοι τοποθετοῦσαν τὴν ἔναρξι τοῦ χρόνου στὴν ἄνοιξη.
Ἄλλοι τὴν τοποθετοῦσαν τὸν Ἰανουάριο καὶ ἄλλοι πάλι τὸ καλοκαίρι. Ὅλοι ὅμως συνδέσαν τὸ πέρασμα ἀπὸ τὸν ἕνα στὸν ἄλλο χρόνο μὲ τὴν ἰδέα τῆς χαρᾶς καὶ τῆς ἐλπίδας.

Γιὰ τούς ἀρχαίους Πέρσες, ὅπως ἀφηγεῖται ὁ Ἡρόδοτος ἡ ἀρχὴ τοῦ καινουργίου χρόνου συνέπιπτε μὲ τὴν ἰσημερία. Ὁ βασιλιᾶς περίμενε τὴν αὐγὴ τοῦ καινουργίου χρόνου μέσα στὸ Ἀνάκτορό του. Μόλις γλυκοχάραζε ἄκουγόταν ἕνας χτύπος στὴν ἐξώπορτα. «Ποιός εἶναι;» ρωτοῦσε ὁ βασιλιᾶς. «Ἀνοίξτε εἶμαι ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ Ὀρμοὺζ (τοῦ ὑπέρτατου Θεοῦ) καὶ φέρνω τὸν καινουργιο χρόνο». Οἱ θοῦλοι ἄνοιγαν καὶ ἔμπαινε κάποιος νεαρὸς ἀκολουθούμενος ἀπὸ ἕναν ἄλλο ποὺ κρατοῦσε ἀσημένιο δοχεῖο γεμᾶτο μὲ σιτάρι, σίκαλη, μπιζέλια, σουσάμι, ρύζι καί μερικὰ νομίσματα. Ἦταν ἡ εὐχετήρια προσφορὰ πρὸς τὸν βασιλιὰ. Τότε ἄνοιγαν ὅλες οἱ πόρτες καὶ ὁ λαὸς κατεκλυζε τὰ Ἀνάκτορα.

Στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα οἱ ἡμέρες ποὺ ἀκολουθοῦσαν τὴν ἀρχὴ τοῦ καινουργίου χρόνου ἦταν μέρες γιορτῆς καὶ ἀργίας. Ἦταν δὲ οἱ μόνες μέρες πού ἀργοῦσε ἀκόμη καὶ ἡ Πυθία τῶν Δελφῶν, ποὺ δὲν τῆς ἐπιτρεπόταν νὰ προφητεύση κατὰ τὶς μέρες ἐκεῖνες γιατὶ πίστευαν ὅτι ὁ Ἀπόλλωνας εἶχε τότε διακοπές καὶ δὲν μποροῦσε νὰ τὴν ἐμπνεύση. Ἀντίθετα οἱ Ρωμαῖοι ἐργάζονταν ἀκόμη καὶ τὴν Πρωτοχρονιὰ. Οἱ νέοι ὕποπτοι φορώντας κατάλευκες τηβέννους, πηγαιναν νὰ συμβουλευθοῦν τούς μάντεις. Τὸ ἔθιμο τῆς ἀνταλλαγῆς δώρων ὑπῆρχε ἀπὸ τότε στὶς ρωμαϊκὲς οἰκογένειες.

Ἀλλὰ ἡ Πρωτοχρονιὰ δὲν στάθηκε πάντα γιὰ ὅλους τοὺς λαοὺς μέρα χαρᾶς καί γιορτῆς. Οἱ Ἀζτέκοι ζοῦσαν τίς τελευταῖες μέρες κάθε χρόνου μὲ τὸ φόβο μήπως ἦταν οἱ τελευταῖες μέρες τοῦ κόσμου. Ἂν ὅμως ὁ Ἥλιος ποὺ ἔδυε τὸ βράδυ τῆς τελευταίας μέρας τοῦ χρόνου δὲν ἀνέτειλλε πιά; Ὁ τρόμος ἔπαιρνε μορφὴ παροξυσμοῦ κάθε 52 χρόνια, δηλαδὴ περίοδο ποὺ ἀντιστοιχοῦσε γιὰ τούς Ἀζτέκους μὲ τὸν δικό μας αἰῶνα. Τὴ νύχτα τῆς παραμονῆς καμμιὰ φωτιὰ δὲν ἀναβε στὴν ἐπικράτεια τῶν Ἀζτέκων. Μέσα στὸ σκοτάδι, ὁ βασιλιᾶς οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ λαὸς περίμεναν τρέμοντας. Πρὶν ἀπὸ τὴν αὐγή, μέσα στὸ Ναὸ τοῦ Ἥλιου ἕνας ἱερέας ἔτριβε δύο κομμάτια ξύλου πάνω ἀπὸ τὴν καρδιὰ ἑνὸς θύματος ποὺ εἶχε προσφερθῆ σὲ θυσία. Στιγμὲς ἀγωνίας. Ἂν τὰ ξύλα δὲν ἀναβαν μὲ τὸ τρίψιμο, αὐτὸ σημαινε ὅτι ὁ Ἥλιος δὲν θὰ ξανάβγαινε πιά. Ὅταν ὁ πολυπόθητος σπινθῆρας ἀναπηδοῦσε, στεναγμ